Zaaknummer: 19685-2026
Documentnummer: 19685-2026:998200

Raadsinformatiebrief

Onderwerp
Breder opzet van jeugdparticipatie

Datum
01-07-2026

Toelichting
Gemeente Laarbeek wil jongeren betrekken bij de lokale democratie en tegelijkertijd de uitvoerbaarheid van hun inspraak vergroten. De jeugdgemeenteraad is jarenlang een gewaardeerd instrument geweest om leerlingen uit de bovenbouw van het basisonderwijs kennis te laten maken met gemeentelijke besluitvorming.
Op 3 juli 2025 is de kadernota 2026 vastgesteld. Daarbij is een amendement aangenomen, waarin:

- De bezuinigingsmaatregel om de jeugdgemeenteraad te beëindigen (á €3.000,-) vervalt;
- De jeugdgemeenteraad in 2025 en 2026 blijft bestaan en niet beperkt wordt tot alleen de jeugdburgemeester;
- In het schooljaar 2025-2026 samen met deelnemende leerlingen en andere betrokkenen onderzocht wordt hoe jeugd structureel betrokken kan worden bij de lokale democratie;
- Voor behandeling van de kadernota 2027 een voorstel volgt voor een nieuwe invulling, zodat dit na besluitvorming kan worden meegenomen.

De huidige jeugdgemeenteraad functioneert waardevol, maar kent in de praktijk knelpunten zoals beperkte betrokkenheid van scholen, een gebrek aan structuur, wisselende impact en relatief hoge ambtelijke inzet bij vak-afdelingen.
Daarnaast bestond eerder voor middelbare scholen een jongerenadviesraad, die inmiddels is opgeheven. Bovenstaande ontwikkelingen, de Wet versterking participatie op decentraal niveau (2025) en recente handreikingen vragen om herbezinning en borging van jeugd- en jongerenparticipatie. Het adviesrapport richt zich op de herbezinning van jeugdparticipatie van kinderen in de leeftijd van groep 7 en 8 van de basisschool.

Daarvoor zijn drie scenario's uitgewerkt. Het college heeft besloten scenario 2 te kiezen. Dit scenario combineert een jeugdburgemeester, onderwijs, jeugdpanel en een jaarlijks project. Jongeren krijgen zo laagdrempelig invloed met zichtbare resultaten. Zo wordt jeugdparticipatie binnen gemeente Laarbeek structureel verbeterd en toekomstbestendig georganiseerd. Het scenario biedt de beste balans tussen invloed voor jongeren en uitvoerbaarheid voor scholen en de organisatie, sluit beter aan bij de behoeften van jongeren en scholen en het leidt tot een groter bereik en inclusie van jongeren. Een gevolg van dit besluit is dat de jeugdgemeenteraad in de huidige vorm wordt vervangen door een bredere opzet. Bij de vervanging heeft het college aandacht voor zorgvuldige communicatie en uitleg over de herziening van de jeugdgemeenteraad aan huidige deelnemers, scholen en

betrokkenen. De rol van jeugdburgemeester zal in de huidige vorm voorbestaan en wordt verder gestructureerd en verhelderd in het komende schooljaar. Na schooljaar 2026-2027 wordt het eerste jaar van het jeugdpanel geëvalueerd en zo nodig aangepast. Gedurende dat schooljaar wordt ook aansluiting gezocht bij jeugdparticipatie voor jeugd op het middelbaar onderwijs.

Bijlagen

1. Adviesrapport bredere opzet jeugdparticipatie

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,

gemeentesecretaris	burgemeester
	
J.W.M. van de Ven	L.A.G.P. van der Aa